

1920'erne. Det må være væsentligt at gøre rede for, at den kommunistiske mistænksomhed mod Vest ikke *var* ubegrundet. Et andet eksempel på et område, hvor anmelderen ville være gået mere i enkeltheder, er beskrivelsen af transporten. Forskellen mellem Sovjet og Vesten med hensyn til vejudbygningen har altid været og er fortsat så betydelig, at dette antagelig er årsagen til, at Vestens almindelige levestandard ikke bliver indhentet i 1970. Som et tredje eksempel på et forhold, der burde være nærmere uddybet, skal nævnes Sovjets valutaproblemer. I forbindelse med en kommentar til tabel 11.8 om prissammenligninger mellem Sovjet og Danmark får man det indtryk, at der kan være en vis mening i den nuværende kurs, men det er vel tvivlsomt set i forhold til andre lande. Tabellens resultater synes iøvrigt overraskende i forhold til det indtryk, man måtte få ved et besøg i Moskva og Leningrad i 1962. Omregnet efter kurs var de russiske priser endnu højere for en dansker, end tabellen giver indtryk. Ved internationale sammenligninger af levestandards må man holde sig til, hvad arbejdskraften får i realgoder for sin indsats. Endelig savnes i forbindelse med kapitlet om de menneskelige problemer forbindelseslinier til litteratur og anden kunst. Kan man overhovedet sige Rusland uden at nævne Dostojefski? Studiegruppen vil svare, at anmelderen ville gøre bogen dobbelt så stor. Lad mig så slutte med endnu en gang at fastslå, at der nu foreligger en længe savnet god og nøgtern bog om Sovjet-unionen, og da *The Economist* forleden dag gav udtryk for, at ingen – hverken inden for eller uden for Sovjet-unionen havde et egentlig kendskab til dette land, bortset fra nogle få amerikanske professorer, glemte det ansete tidsskrift professor Nyboe Andersen, der bl. a. ved sin ledelse af dette arbejde har godtgjort, at han har begreb om Sovjet-samfundet.

Niels Banke.

C. Helkett, Opgørelse af den skattepligtige indkomst, oversigt over her i landet gældende ret og praksis, 8. ændrede og forøgede udgave ved Svend Christensen, Bent Kristensen, Erling Rimborg og Eigil Thielson, G. E. C. Gads Forlag, København 1964, 543 sider, 78 kr. (indbunden).

Denne nye og gennemreviderede og længe savnede udgave af dansk skatterets klassiker behøver ikke nøjere anbefaling. Den er nødvendig såvel som håndbog som lærebog. Den nye udgave er forøget en del, og afsnittene om driftstab og særlig indkomstskat væsentlig forbedrede. Forfatterne er så småt begyndt med litteraturhenvisninger til de nyeste tidsskriftsartikler. Man kan stærkt anbefale en fortsættelse og udvidelse af disse henvisninger, navnlig hvor opfattelserne divergerer. Systematikken er traditionel («arvet» fra gamle tider) og måske ikke altid lige heldig, men denne mangel afhjælpes til dels af et fyldigt stikordsregister.

Mogens Eggert Møller.

Raph M. Barnes, Motion and Time Study, Design and Measurement of Work, John Wiley & Sons, Inc., New York 1963, 739 s., 65 sh.

Professor Ralph M. Barnes' bog foreligger nu i 5. udgave og har forlængst placeret sig som klassiker indenfor tids- og bevægelsesstudier. Der er sket en vis å jour-føring af tekst og materiale, og bogen fremtræder efterhånden som en håndbog, hvor man kan finde svar på så godt som alle de fremgangsmåder, der efterhånden er udviklet indenfor området. Dette område er om ikke kommet i miskredit, så er dets betydning dog blevet indskrænket væsentligt fra tyverne og frem til nu, hvor man er af den opfattelse, at det ikke alene drejer sig om at anvende musklerne optimalt, men at arbejdsklima og alle de andre variable, man har opdaget i arbejds-sociologien, spiller ind på

1920'erne. Det må være væsentligt at gøre rede for, at den kommunistiske mistænksomhed mod Vest ikke *var* ubegrundet. Et andet eksempel på et område, hvor anmelderen ville være gået mere i enkeltheder, er beskrivelsen af transporten. Forskellen mellem Sovjet og Vesten med hensyn til vejudbygningen har altid været og er fortsat så betydelig, at dette antagelig er årsagen til, at Vestens almindelige levestandard ikke bliver indhentet i 1970. Som et tredje eksempel på et forhold, der burde være nærmere uddybet, skal nævnes Sovjets valutaproblemer. I forbindelse med en kommentar til tabel 11.8 om prissammenligninger mellem Sovjet og Danmark får man det indtryk, at der kan være en vis mening i den nuværende kurs, men det er vel tvivlsomt set i forhold til andre lande. Tabellens resultater synes iøvrigt overraskende i forhold til det indtryk, man måtte få ved et besøg i Moskva og Leningrad i 1962. Omregnet efter kurs var de russiske priser endnu højere for en dansker, end tabellen giver indtryk. Ved internationale sammenligninger af levestandards må man holde sig til, hvad arbejdskraften får i realgoder for sin indsats. Endelig savnes i forbindelse med kapitlet om de menneskelige problemer forbindelseslinier til litteratur og anden kunst. Kan man overhovedet sige Rusland uden at nævne Dostojefski? Studieguppen vil svare, at anmelderen ville gøre bogen dobbelt så stor. Lad mig så slutte med endnu en gang at fastslå, at der nu foreligger en længe savnet god og nøgtern bog om Sovjet-unionen, og da *The Economist* forleden dag gav udtryk for, at ingen – hverken inden for eller uden for Sovjet-unionen havde et egentlig kendskab til dette land, bortset fra nogle få amerikanske professorer, glemte det ansete tidskrift professor Nyboe Andersen, der bl. a. ved sin ledelse af dette arbejde har godtgjort, at han har begreb om Sovjet-samfundet.

Niels Banke.

C. Helkett, Opgørelse af den skattepligtige indkomst, oversigt over her i landet gældende ret og praksis, 8. ændrede og forøgede udgave ved Svend Christensen, Bent Kristensen, Erling Rimborg og Eigil Thielson, G. E. C. Gads Forlag, København 1964, 543 sider, 78 kr. (indbunden).

Denne nye og gennemreviderede og længe savnede udgave af dansk skatterets klassiker behøver ikke nøjere anbefaling. Den er nødvendig såvel som håndbog som lærebog. Den nye udgave er forøget en del, og afsnittene om driftstab og særlig indkomstskat væsentlig forbedrede. Forfatterne er så småt begyndt med litteraturhenvisninger til de nyeste tidsskriftsartikler. Man kan stærkt anbefale en fortsættelse og udvidelse af disse henvisninger, navnlig hvor opfattelserne divergerer. Systematikken er traditionel («arvet» fra gamle tider) og måske ikke altid lige heldig, men denne mangel afhjælpes til dels af et fyldigt stikordsregister.

Mogens Eggert Møller.

Raph M. Barnes, Motion and Time Study, Design and Measurement of Work, John Wiley & Sons, Inc., New York 1963, 739 s., 65 sh.

Professor Ralph M. Barnes' bog foreligger nu i 5. udgave og har forlængst placeret sig som klassiker indenfor tids- og bevægelsesstudier. Der er sket en vis å jour-føring af tekst og materiale, og bogen fremtræder efterhånden som en håndbog, hvor man kan finde svar på så godt som alle de fremgangsmåder, der efterhånden er udviklet indenfor området. Dette område er om ikke kommet i miskredit, så er dets betydning dog blevet indskrænket væsentligt fra tyverne og frem til nu, hvor man er af den opfattelse, at det ikke alene drejer sig om at anvende musklerne optimalt, men at arbejdsklima og alle de andre variable, man har opdaget i arbejds-sociologien, spiller ind på

den måde, man udfører et arbejde på, herunder navnlig team-work.

Men dette underkender dog ikke betydningen af, at de enkelte (muskel)operationer bør udføres hensigtsmæssigt, og den viden, man har om dette aspekt, er stort set samlet i nærværende håndbog.

Erik Johnsen.

G. E. Germane, N. A. Glaskowsky og J. L. Heskett: *Highway Transportation Management.* McGraw-Hill Book Comp. 1963, 478 sider, kr. 75.00.

I U.S.A. kørte i 1962 12 mill. lastvogne. Hvorledes disse vogne klarer godstransporten ad landevejene, er for første gang beskrevet nærmere i denne nye bogs 9 kapitler.

Kap. 2 er viet organisation af fragtruter.

I kap. 3 fortælles om, hvorledes fragtmændene disponerer ved køreplanlægning og materielanskaffelse. Undervejs indflettes eksempler fra placering og drift af fragtmandscentraler i Chicago. Takster og keretider angives.

Kap. 4 omhandler trafik og salg.

Kap. 5. Reklame.

Kap. 6. Regnskaber.

Kap. 7. Ansatte og ansættelsesforhold.

Kap. 8. Kørselspolitik.

Kap. 9. Juridiske spørgsmål.

Bogen er skrevet i lærebogsform med eksempler og spørgsmål samt litteraturhenvisning og index.

Tom Rallis.

Wolfgang G. Friedmann and George Kalmanoff, ed.: *Joint International Business Ventures,* Columbia University Press, New York 1961, 558 s. \$ 15.00.

Nærværende værk fremtræder som slutsten på et imponerende forskningsprojekt, der støttet af Ford Foundation gennem fire år er udført på Columbia University samt rundt omkring i de lande, som udgør undersøgelsens erfaringsgrundlag. At bogen rettelig må betragtes som en syn-

tese af dette forskningsprojekts resultater understreges af, at der som forarbejder er udarbejdet 12 studier over forholdene i enkelte kapitaleksporterende eller -importerende lande. Disse studier er blevet gennemgået af internationale organisationer, regeringsorganer, virksomheder og universiteter, således at projektet i sig selv er et – som det beskedent siges – »modest experiment in international collaboration«.

Internationalt samarbejde i form af direkte investeringer i underudviklede lande med lokal privat eller offentlig kapitaldeltagelse er bogens hovedemne. Denne problemkreds har heldigvis haft til følge, at bogen ikke blot i sig selv repræsenterer et stykke internationalt samarbejde, men også er et udmærket eksempel på tværvideenskabeligt samarbejde. Friedmann og Kalmanoff, værkets redaktører og hovedforfattere, repræsenterer henholdsvis jura og økonomi, men herudover har eksperter inden for områder som lokal og international politik og administration ydet bidrag. Man har herved effektivt lagt afstand mellem sig og den tendens til at anskue de underudviklede landes problemer ud fra en enkelt disciplins indsnævrede synsfelt, der var så fremherskende i udviklingslitteraturens barndom, hvor f. eks. spørgsmålet om et lands udviklingsgrad til skade for forståelsen ofte blev reduceret til et spørgsmål om landets kapitalforsyning.

Når mange eksportvirksomheder interesserer sig for direkte investeringer i underudviklede lande, har det den helt naturlige baggrund, at man her står over for markeder, der inden for mange områder frembyder store vækstchancer, men på den anden side ofte gennem restriktiv importpolitik etablerer barrierer for traditionel eksport. Dette må medføre, at eksportvirksomheder i relativt kapitalfattige lande som Danmark må gøre direkte investeringer i form af *joint ventures* til genstand for særlig prøvelse. Et givet